

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYSEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
 Negyedévre. 3 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolva szerkesztő és lapfőlapadonosa
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

Kossuth és Debreczen.

Kossuth Lajos a szabadság sziklavárának nevezte Debreczent, amely bátran daczol minden időben a zsarnokság és szolgaság minden járma ellen.

Kossuth mondását jól megjegyeztük és tradícióként adjuk át utódainknak. És hogy ez a mondás a mai nemzedék szívében fenséges, büvölő erővel bír, annak fényes bizonyossága volt törvényhatósági bizottságunk tegnapi közgyűlése.

Előhangja volt ez a gyűlés annak a magasztos ünnepségnak, amelyre hetek óta készül ez a város és amely hatalmas megnyilatkozása lesz a Kossuth Lajos iránt érzett véghetetlen hódoltnak, tiszteletnek és hálás kegyeletnek.

Határozatba ment, hogy Debreczen monumentális szobrot emel

Kossuth Lajosnak — arczképét törvényhatósági bizottsági terme számára megfesteti.

Amidőn az újságíró ezt a tényt regisztrálja, felülkerekedik benne a színben, lélekben és érzésben magyar ember s egész lelkesedéssel tolmácsolja a város közönségének háláját ezért a határozatért. De tolmácsolja egyúttal azt is, hogy mind azt az anyagi terhet, amelyet ez a határozat a polgárság között arányosan megoszt, a város közönsége szívesen veszi vállaira. Nincs ebben a városban olyan ember, aki azt mondaná, hogy nem szívesen adja filléreit a Kossuth-szoborra és ha van, annak sem a szíve, sem a lelke, sem pedig érzése nem magyar.

Nemcsak története mutatja, hogy nagy és erős csak az a nép lehet, amely történelmének nagy alakjait sugárzó fényben, büszke

lélekkel állítja fiai elé. A magyar nemzet is akkor lesz csak igazi nemzet, ha szabadsághőseit abban a tiszteletben, hódolatban részesíti, a melyet azoknak neve megérdemel.

A mi sajátos, szerencsétlen viszonyaink között Debreczen városnak az a ténye, hogy Kossuthnak szobrot emel, nemcsak helyi, de országos jelentőségű esemény. A mi loyálisban utazó politikusaink álarczaskodásával szemben oda zúgja azt a tényt ez a város, hogy nemzeti hőseink megbecsülése és alkotmányos királyunk tisztelete nem összeférhetetlenek egymással. Megadjuk a királynak azt, ami a királyé, de nem vesszük el Kossuth Lajostól azt, ami Kossuth Lajosé!

És hogy Debreczen város törvényhatósága egy szívvel és lélekkel adta meg ezt a tiszteletet és hálát a nagy ember emléké-

Egy fogadás.

Az augusztusi nap izzó melege valóságos katlanná változtatta New-York utczeit. Semmi szél; a mozdulatlan levegő forró párákat lebegett a házak közt és a tenger síkján.

A West-Broadway összes barjai zsufozásig tele voltak izzadó, boszankodó és szomjas emberekkel, akik mohón, sietve hajtották fel a jéghideg sört vagy whiskyt. Az utczákon mintha elhalt volna minden élet; az amerikai lázas tevékenységet elbágyasztotta a testet-lelket ölé kánikula.

Az egyik sarki barban, ahol egymás hátán szorongott a sok szomjas ivó, a szerencsén pinczerek alig győzték az italokat körülhordani. A barhelyiség egyik sarkában melancholikusán, szótlanul ült egymással szemközt Pick és Trick. Mind a kettő vég-

telenül szomorúnak látszott, mert a pokoli hőség előtt minden életkedvet a város-óriásban, ahol most mást nem lehet tenni, mint hideg whiskyt szopogatni. Nem is beszéltek egymással s már egy órája merev mozdulatlansággal aggódtak hosszalábu székeiken.

Egy férfi lépett az ivóba. Kicsiny, kövér, rövid nyaku; az arca majdnem kicsattant a sok vértől, amely a fejébe szállt a hőség miatt; olyan volt, mint egy félig sült beefsteak. A hajából a homlokára szinte patakozott a verejték; akkorákat fujt, mint egy gőzgép. Egy kis asztalka mellett foglalt helyet Pick és Trick szomszédságában és fuldokló hangon kért egy pohár gint. Pick és Trick szórakozottan nézegették az ujonnan érkezettet, aki alig győzte törölgetni a homlokát. Egy néger egy pohár gint tett a férfi elé. Egyszerre, amint épen az ajkához emelte a poharat, nagyot kiáltott, — a pohár

kihullott a kezéből, ő maga fölugrott... a következő pillanatban pedig végigterült a földön; pettyhüdtén, tompán, akár egy zsák, zuhant Pick lába elé.

Pick oda fordult; aztán nyugodtan az ájulthoz lépett és megtapogatta. Megnézte az óráját és így szólt:

— Most épen fél hat óra van. Hatkor már nem fog élni.

Trick szintén az ájulthoz lépett, szintén megnézegette, megtapogatta, aztán szintén nyugodtan így szólt:

— Nem fog meghalni.

— Fogadok husz dollárba, hogy fél óra alatt vége lesz.

— Fogadok, hogy nem hal meg.

Kezet fogtak és székeiket a mozdulatlan testhez húzták; aztán leültek — várva félóra elmulását.

Ezalatt néhány ivó sereglett az elájult férfi köré. Némelyek segítségért kiáltottak,

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizeporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Créme a Harmat-szappannal együtt használva az arcz-bőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megráncozódástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsínben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Felpouder (3féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velvetin Poudar (3féle színben) kis doboz 80 fill. nagy doboz 4 koron.

nek, azt a jövő kóronikása fel fogja jegyezni s az utánunk jövő nemzedék sem feledi soha.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Kossuth Lajos emlékezete.

Debreczen, aug. 29.

(Saját tudósítónktól.) Impozáns tömegben gyűltek össze a városatyák a tegnapi rendkívüli közgyűlésen. Kossuth emlékének méltó apotheozisa volt a gyűlés tárgya. Érthető volt tehát a gyűlés tagjainak élénk érdeklődése. A gyűlés lefolyásáról tudósítunk az alábbiakat írja.

A közgyűlés megayitása.

Komlóssy Arthur nyitotta meg a gyűlést. Meleg szavakban üdvözölte a szép számmal egybegyűlt bizottsági tagokat, azután vázolta a juliusi közgyűlés határozatát, a melynek értelmében hivatott össze ez a városi rendkívüli közgyűlés. Jelzi egyúttal, hogy a főispán és polgármester távollétében ő hívta össze a közgyűlést.

Küldöttség a budapesti ünnepen.

Budapest székesfőváros meleg hangu, hazafias átiratban hívja meg Debreczent a szeptember 19-iki Kossuth-mauzoleum alapkövetési ünnepére. A meghívást Szabó Kálmán jegyző olvasta fel. A közgyűlés köszönettel fogadta a meghívást s kimondotta, hogy a szeptember 19-iki összes ünnepélyeken képviselteti magát.

Képviseltetésével megbizta a polgármestert, vagy annak helyettesét — s ezenkívül Komlóssy Dezső és Kovács József bizottsági tagokat, akik koszorút is helyeznek Kossuth Lajos sírjára.

A debreczeni Kossuth-ünnep.

Csóka Sámuel aljegyző ismertette ezután azokat az intézkedéseket, melyeket a juliusi közgyűlés határozata alapján a ki-

mások orvosért, mentőkért akartak sietni... — Pardon, uraim, mi fogadtunk — szólt közbe Pick és Trick.

Az izgalom egyszerre elmúlt; az ivók nyugodtan helyet foglaltak szintén... néhány perc múlva két pártra oszlottak az összes-jelenlévők: Trick- és Pick-pártiakra. Valamennyien fogadtak egymással.

Az ivó tulajdonosa maga is leszállt a pénztárból s amikor megtudta, miről van szó, ő is fogadott öt dollárba.

E pillanatban egy fiatal francia, aki az imént lépett be, felháborodva, dühösen a csoportba rontott; félre lökte az embereket, hogy az ájulthoz jusson. A kezében üvegcsét szorongatott.

— Gyalázat! Hiszen ez az ember halálán van, önök tétlenül nézik, ahelyett, hogy segítenék rajta... Én orvos vagyok...

Nem fejezhette be a méltatlankodást. Valamennyien neki rontottak.

— Bolond! Üvegese nincs a fogadásban! Valamelyik erős marok fölkapta a franciát és kivitte a körből.

Amikor néhány percczel később megvizsgálták újra az ájultat, — az már halott volt.

Trick és a pártja minden megjegyzés nélkül kifizette a fogadási összeget.

— Most már hívhatjátok a mentőket!

Léon Bonneff.

küldött bizottság a Kossuth-ünnepre tett. A referens aljegyző felolvasta az ünnep részletes programját is, melyet egész terjedelemben elfogadtak. Megállapították végül a küldöttségek névsorát, a melyek az egyes templomokban a tövényhatósági bizottságot képviselni fogják.

Kossuth Lajos szobra és fényképe.

Lelkes hangon javasolja egy jog- és pénzügyi bizottság, mint a tanács, hogy Debreczen város közönsége tiz éven át lefizetendő 100,000 korona adománnyal emeljen egy monumentális Kossuth szobrot a város főterén.

Szentesi János a tanácsi javaslat után azzal az indítvánnyal döbbsentette meg a tövényhatósági bizottságot, hogy a 100,000 koronát a bizottság tagjai vessék ki maguk között! (Ezzel aztán el is temetnénk a szobor ügyét!)

K. Tóth Sámuel igen talpra esetten ripoztozott Szentesi Jánosnak. Jó, hát vessük ki a 100,000 koronát. De ha én 30 koronát fizetek Szentesi uram 3000 koronát fog fizetni.

Ez a terv azonban sehogy sem tetszett Szentesi Jánosnak.

Bakonyi Samu szólalt fel ezután. Lehetetlennek és kivihetetlennek tarjta Szentesi János indítványát, a tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

A tanácsi javaslatot a közgyűlés elfogadta. Ugyancsak egyhangulag mondották ki, hogy Kossuth arcképét a közgyűlési terem számára megfestetik.

Egyéb ügyek.

A házbéradó revidálása még 6000 korona póthitelt igényel, a közgyűlés a póthitelt megszavazta.

Altmann Béla dr. a nagyerdei fürdőbérletből kilépett. A közgyűlés tudomásul vette a kilépést, de megjegyzi, hogy Altmann Bélával szemben szerződésben foglalt feltételeit továbbra is fenntartja.

A városi légszuszgyár kibővítési munkálatai befejezést nyertek. A közgyűlés tudomásul vette az építés befejezéséről szóló jelentést, egyben utasította a tanácsot, hogy a Ganz gyártól 6500 korona főnlét vonjon le.

A debreczeni önkéntes tüzoltó testület azt kéri a várostól, hogy 25 éves jubileumára történetét díjtalanul nyomtassa ki a város. A közgyűlés a kért ingyen nyomtatványt megszavazta.

A gyűlés 5 óra után ért véget.

Tisztviselők fizetésrendezése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, aug. 28.

Tisztviselői körökben felette érdeklődnek a fizetések rendezése vagy mondjuk magyarul: emelése iránt. Két kérdés izgatja az egész tisztviselői kart; az egyik, hogy tényleg lesz-e emelés és a másik, hogy mikor lép életbe a megjavított fizetés folyósítása.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy mind a két kérdésre megfelelő válaszunk. Emelés lesz; hogy mekkora, azt ma még nem lehet tudni. Nyilvánosságra jutott tegnap egy fővárosi lap révén egy táblázat, a mely az összegeket is megnevezi. Ez a táblázat megfelel a tervezetnek, melyet az illető bizottság készített, de még nem felel meg a pénzügyminiszter elhatározásá-

nak, a ki csak az elemi megállapodásig jutott még el, de a részletekkel és különösen a fizetési fokozatokkal még nem foglalkozott.

Sokkal pozitívabb lehet a válasz a második kérdésre. Eddig ugyanis azt hitték, hogy a miniszter az emelést egyszerűen a költségvetésbe fogja beiktatni, úgy, hogy a magasabb fizetés csak a költségvetés szentesítése után léphetne életbe; legújabb értesülésünk szerint a pénzügyminiszter a fizetésemelésről külön törvényt fog még ennek az évnek folyamán beterjeszteni, mely szerint a magasabb fizetés 1903. évi január elsejétől fogva jár. Ez a javaslat indokolással együtt készen van és csak az egyes fizetési tételeket kell még belege irni.

Ennek a javaslatnak egyik lényeges része, hogy a fizetésemeléssel az összes személyi pótlékok megszűnnek. Ezen az alapon megeshetik, hogy egyesek a fizetés emelése után kevesebbet fognak kapni, mint eddig és csak az az előnyük lesz, hogy a nyugdíjat az egész járandóságuk után fogják számítani.

Végül felemlítjük, hogy az emelés az állam összes tisztviselőinek szól. A vasutasokról nincsen külön említés, de fel kell tételeznünk, hogy az emelés őket is illeti, miután Hegedüs Sándor — mikor a városi pótdóról volt szó — törvény útján kimondotta, hogy ők állami tisztviselők.

Minden kétség kizárása végett azonban nem ártana, ha a javaslat világosan intézkednék, hogy az állami tisztviselők és az állami üzemek alkalmazottjai egyforma elbírálás alá esnek. A fővros ugyan kárát vallotta Hegedüs Sándor törvényének, de a vasuti tisztviselők most hasznát veszik és így ebben a törvényben is van valami jó.

Az ipartestület előljárósági ülése.

Debreczen, aug. 29.

(Saját tudósítónktól.) Az ipartestület előljárósága tegnap délután négy órakor tartotta rendes havi ülését, a melyen Tóth Kálmán elnökölt. Az iparhatóságot Bereczky Lajos képviselte.

Részletes tudósításunk itt következik:

Az új segédek.

Tizennyolcz tanoncot szabadított fel e hónapban a testület. Ezek közül Vági István, aranyműves segéd, iparágában jó, iskolában jeles előmen-telért aranyoklevelet s egy tiz koronás aranyat nyert. A többi segédek nevei: Nemes Sándor és Gelléri Imre ácsok; Gacsárdi János és Juhász Albert lakatosok; Nagy Viktor kocsigyártó, Szabó József bádogos, Nagy Lajos gombkötő, Elekes Anna női szabó, B. Nagy Lajos szobafestő, Szabó József, Bőr Sándor és Borbély József cipészek, Kiss Lajos és Liptai József asztalosok, Fábrián Antal Kovács, Kis Sándor rézműves és Brescsájkó György géplakatos.

A Kossuth-ünnep.

A Kossuth-ünnep napján az ipartestület nem tart hivatalos órát. Az iparosok lehetőleg teljes számmal jelennek meg a város ünnepén.

A lampionos menetben ötven fáklyavivő vesz részt a testület részéről. Az iparos ifjuság szept. 21-én délután négy órakor Kossuth-émlékünnepet rendez, amelyen az előljáróság tagjai lehetőleg teljes számmal vesznek részt. A városi tanács megkeresésének, hogy a Kossuth-veliquiák 10 fillér belépődíj mellett szeptember 19-én a testület dísztermében legyenek kiállítva, eléget tesz az előljáróság, sőt gondoskodik az elhelyezéshez szükséges felszerelésről.

A nagyváradi kongresszus.

A szakosztályok jegyzőkönyveinek felolvasása után Tóth Kálmán elnök jelentette, hogy jelen volt Szávay Gyula kamarai titkárral együtt a nagyváradi kongresszust előkészítő központi választmányi ülésen, Budapesten.

A kongresszus tárgysorozatának négy főpontja lesz: Az önálló vámterület (előadó Gelléri Mór), munka- és versenyképesség, a közigazgatás rendszere (előadók különböző testületi elnökök), a betegsegélyezések ügyét, mint negyedik pontot Tóth Kálmán elnök fogja referálni. A részletes program, melyen 18 előterjesztéssel Debreczen is szerepel, szeptember közepén nyomtatásban is megjelenik.

Az alvó betegsegélyező pénztár.

Az ipartestület régóta érzi az iparosok betegsegélyező pénztára felállításának szükségességét. - Kísérletezett is többször azon irányban, hogy a kormánytól engedélyt nyerjen az egyület létesítésére. Mindannyiszor legnagyobb baj volt az, hogy a kerületi betegsegélyező pénztár, vagy más ilyen testület akadályokat gördített annak létesítése elé. Oda fön a miniszteriumban pedig irányadók voltak a besugások, melyeknek következménye az lett, hogy a miniszterium még most sem döntött ez ügyben. Tóth Kálmán elnök e hó 24-én járt fön a kereskedelmi miniszteriumban. Az ügy három más referens után most Téglási miniszteri tanácsosnál van, a ki úgy nyilatkozott az elnök előtt, hogy az ügy már rendben van (hogy mily döntéssel, azt tudni nem lehet) és hogy a tanácsos legközelebb szóbelileg referál Wickenburg gróf államtitkárnak.

Az előljárósági ülés arra az álláspontra helyezkedett, hogy mitsem lehet remélni oly esetben, mikor a kormány előttük titkolódik és folyton, évek óta halogatja a dolgot. Könyves Tóth Sámuel indítványára határozatba ment, hogy fölkéri az ipartestület az ügyben való közbenjárására a II. kerület népszerű orsz. képviselőjét, dr. Bakonyi Samut, a ki bizonyára mindent elkövet az iparosok érdekében. Ennek kapcsán megalakult a három tagú küldöttség is, mely a Bakonyi közbenjárása után tiszteleg a miniszternél. E küldöttség tagjai lettek: Tóth Kálmán elnök K. Tóth Sámuel és Bisothka Gábor.

A kamara székházavatása.

A kamara szept. 14-diki székházavató ünnepélyére érkező vendégek fogadására az ipartestület Blaskovics Mihály, Dávidházy Kálmán, Fridvalszky Dezső előljárókat és Kormos Gyulát küldte ki. Láng Lajos miniszternél d. e. 10 órakor tiszteleg az ipartestület küldöttsége, melynek tagjai Tóth Kálmán elnök vezetése alatt a két alelnök, a tiszti ügyész, a pénztárnok, K. Tóth Sámuel, Riesz Henrik, Szedlák István, Molnár Ambrus és Deb-

reczeni Lajos. A kerületi iparmuzeumban Serly Lajos alelnök üdvözli a minisztert.

A kamarai kongresszusra más ipartestületektől is jönnek vendégek. Ezek a miniszternél való tisztelegés után, délelőtt 11 órakor az ipartestületbe mennek, hol az összes helyiségeket s az ügykezelést tekintik meg. Ez időben az előljáróság tagjai teljes számban lesznek fön a testületnél, hogy a vendégeket kalauzolják.

Az ülés, melyen még apróbb ügyeket intéztek el, kevéssel 6 óra után végződött.

Egyház és iskola.**Államsegély az anyakönyvtárnak.****A miniszter leirata.**

Debreczen, aug. 29.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni főiskola hatalmas anyakönyvtára, mely nagyságra nézve ötödik az országban, tavaly érdekes átíratot kapott a muzeumok és könyvtárak országos felügyelőségétől. Ez átíratban államsegélyt ígért az anyakönyvtár számára a felügyelőség azon esetben, ha az anyakönyvtár belép a fenti testület tagjai sorába és aláveti magát a felügyelőség szabályzatának.

A tavaszi egyházkerületi közgyűlés, mint a főiskola fennhatósága, beleegyezett abba, hogy az anyakönyvtár tagja legyen az országos testületnek. Be is lépett a tagok sorába s az ígért államsegély sem maradt el. Tegnap érkezett ugyanis a főiskola igazgatóságához Wlassics miniszter leirata, mely szerint a kormány anyakönyvtárunknak ez évben nyolcezer korona, a természetrajzi muzeumnak pedig 500 korona segélyt engedélyezett. Ez összegek a debreczeni m. kir. adóhivatalnál felvehetők.

Van tehát az anyakönyvtárnak (a László és Társa könyvkereskedő-cég bizományi díjával együtt) tizezer korona olyan szubvenziója, melylyel eddig nem rendelkezett. Az államsegély az összeg nagysága mellett elismerése az anyakönyvtár kulturális és erkölcsi fontosságának. Ezzel szemben az egyházkerületnek is éreznie kell azt a kötelezettséget, hogy az anyakönyvtár megfelelő elhelyezéséről gondoskodjék. A hatalmas bibliotékát mostani helye képtelen befogadni; a nagy foliánsok rendezetlenül, képzőművészeti dolgokkal elegyesen hevernek a földön, a duplum könyvtárban és más helyeken.

Tudjuk, hogy az anyakönyvtár helyiség-rendezésének kérdése szorosan egybefügg a kollegiumi konviktus, bentlakás ügyével, szóval az egész főiskola reorganizálásával s hogy ezek rendezése nélkül az a kérdés sem oldható meg. Az egyházkerületre nézve ez az újabb obligo is figyelmeztetés, hogy végre-valahára emelkedjék ki a folytonos tanácskozások s bizottsági relációk tömkelegéből és tegyen valamit. Az

anyakönyvtár mindenestre megérdemli azt, hogy ha nem is diszes, de nagyságának megfelelő elhelyezést nyerjen.

A debreczeni ev. ref. egyház leánynevelő intézetében a beiratkozások az elemi iskolába augusztus hó 30-31, a felsőbb leányiskolába s a tanítónőképző intézetbe, melynek második évfolyama is megnyitattik, augusztus hó 31, szeptember 1-2-án tartatnak. Az igazgatóság.

A nőipariskolába a beiratások szeptember 1-től 5-ig tartatnak az iskola helyiségében naponként d. e. 9-11-ig d. u. 3-6 óráig.

Uj templom Deb eczenben. A debreczeni görög katolikus hívek eddig kis kápolnájukban tartották istenitiszteleteiket. Nemsokára azonban megkezdik uj templomuk építését, amelynek tervrajza már el is készült s Killer Ede főtéri üzletében tették ki közszemlére, ahol az érdeklődők megtekinthetik.

SZÍNHÁZ.**A debreczeni színtársulat Orosházán.**

— Saját tudósítónktól. —

A debreczeni színtársulat ez idő szerint Orosházán működik az ujonnan épült színpadon. A közönség úgy az igazgató, mint a tagok iránt nagy szeretettel viseltetik s a helyi viszonyokhoz aránylag szokatlanul nagy mértékben látogatja a kitünő, összevágó előadásokat.

A napokban a társulatnak kedves, intim házi ünnepe volt, a melyből azonban részt kért magának a közönség is. Ugyanis Lajos napján a társulat, karöltve a közönséggel, impozáns szerenád adott a nagy népszerűségű igazgatónak, Makó Lajosnak. A színtársulat nevében Sebestyén Géza üdvözölte az igazgatót, a ki válaszában magas szárnyalású beszédben pillantott vissza a száz éves debreczeni színészet hatalmas tradícióira, magas kulturális ténykedéseire és nagyon lelkére kötötte a társulatnak, hogy e szent tradíciókat tiszteljék, ápolják és minden erejükkel azon igyekezzenek, hogy méltók legyenek hozzá. Indítványozza egyúttal, hogy Debreczen dicső színészi multjának ma is első kimagasló képviselői: a Mándoky pár és Foltényi Vilmos választassék a debreczeni színtársulat tiszteletbeli tagjaivá, hogy ez által is dokumentálva legyen, hogy az új társulat Debreczen színészi multjának tisztelete és hódolata jegyében köszönt be Debreczenbe.

Egyébként a társulat szeptember 17-én visszamegy Nyiregyházára és szeptember 30-án vonul be Debreczenbe. Első előadásul Somló Sándor pályanyertes történeti színműve a „Szombatosok“ kerül színre.

A színházi bizottság ülése. A színházi bizottság 1902. év augusztus hó 30. napján szombaton délután fél négy órakor a városi nagytermében ülést tart. Tárgyak: Az Uránia színház igazgatóságának kérvénye a „Déliabok hazája“ cz. ösmeretterjesztő darabnak előadásai iránt. 2. A színházi bérlők törzskönyve bemutat-tatik. 3. Makó Lajos igazgató kérvénye a délutáni előadások tárgyában.

ÚJDONSÁGOK.

Fosztogató rendőr.

Bangó Mártont letartatták.

Debreczen, augusztus 28.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapelőtti számunkban adtunk hírt arról a nem mindennapi esetről, melynek színhelye a Széchenyi-kert, szereplői egy iparos-géd és Bangó Márton rendőr voltak. A rendőr, a kire a város polgársága élet és vagyonbiztonságát bizta, kifosztotta a hozzá utbaigazításért fordult iparossegédet. Az esetből — noha nem mindennapi — nem csinálunk tőkét s nem harsogjuk világgá rendőrségünk haszontalan, rendezetlen voltát, de mint intő példát oda állítjuk a főkapitány elé s figyelmeztetjük, hogy ezután jobban válogassa meg embereit.

Bangó Mártont különben Mile Pál fogalmazó tegnap letartóztatta. Három tanu vallomása a letartóztatás előzménye. Három kihallgatott egyén ugyanis egész határozottsággal állította, hogy látta a kérdéses éjjel Bangó Mártont Modra Béla lakatossegéd társaságában. Bangó is megtört a bizonyítékok sulya alatt és bár a vizsgálatot féltő titokzatsággal folytatják a rendőrségen, kiszivárgott a híre, hogy a rabló rendőr be is vallotta bűnös cselekedetét.

Ezzel az ügygyel kapcsolatban vesszük azt a hírt, hogy Boczkó főkapitány fegyelmi vizsgálatot készül indítani az ellen a tisztviselő ellen, a ki lapunk tudósítójának a rabló rendőrrel szülő hirt kiadta. Fölvilágosíthatjuk Boczkó Sámuel főkapitányt, hogy ez felesleges fáradság lesz, — mert tudósítónk a hírt, amely elhisszük, hogy kellemetlen volt a rendőrségre nézve — más forrásból szerezte. Abban pedig nekünk fog igazat adni a rendőrség, hogy a hírek vagy előbb, vagy utóbb, de nyilvánosságra kellett kerülni.

Egy honvéd őrmester szerencsétlensége.

Riadalom a kaszárnyában.

Debreczen, aug. 29.

Sulyos baleset érte a helybeli honvéd-huszárezred egyik derék őrmesterét, Gorrieri Adolfot. Tegnap reggel ugyanis egy közember kíséretében az ezred tulajdonát képező vadász-kutyák falkát kellett volna dressziroznia. Bement az istállóba s megnyergeltetett egy fiatal két éves csikót s arra ült fel. A fiatal csikó, mint egyik legtüzeesebb véri ló volt ismeretes az egész

ezred előtt s alig akadt még ember, aki a rakoncátlan állatot meg tudta volna ülni. Gorrierinek erről nem volt tudomása. Állandóan irodában dolgozott s így valóságos merészség volt tőle erre a lóra ülni. Más lóra pedig nem ülhetett, mert az ezred már napok óta eltávozott, nem igen volt hát mibe válogatni.

Az első kísérletek a lóval szépen sikerültek, amennyiben kétszer körülfutotta vele a tágas udvart, de mikor a sipjelzésre a kopó-falkát szabadon eresztették s azok éktelen csaholással száguldoztak keresztül-kasul az udvaron, az eddig nyugodtan viselkedő állat örülten kezdett toporzékolni. Gorrieri rendületlenül ülte meg egy darabig a ficzánkólovat, mely végre is kivetette Gorrierit a nyeregből a nyakára, onnan pedig egy hatalmas lökessel messze hajította magáról. Gorrieri mintegy négy méter magasból zuhant alá az udvar kövezetére, hol *vérrel borítva, eszméletlenül terült el.*

A megrémült katonák sokáig locsolták, míg magához tért, kocsira ültették és Eötvös-utcán lévő lakására szállították.

Gorrieri baloldalán szenvedett több helyen sulyos zuzódásokat, de nem lehetetlen, hogy belső sérülései is vannak, a mi könnyen végzetessé lehet ránézve.

* **Személyi hírek.** Gróf Khuen-Hédervary Béla földbirtokos tegnap debreczenben időzött. — Makó Lajos szinigazgató tegnap Nagyváradon volt.

* **A dandárparancsnok utja.** Kafka Ingáz dandárparancsnok László főhadnagy kíséretében tegnap reggel Bács-Almásra utazott, hol most négy honvédelovassági ezred tartja hadgyakorlatát.

* **A Kereskedő Társulat választmányi ülése.** A Kereskedő-Társulat választmánya Kardos László elnöke alatt tegnap délután 6 órakor gyűlést tartott. Az ülés igen fontos tárgyakkal foglalkozott, mitsem határozhatott azonban a kereskedők Kosuth ünnepére vonatkozólag, mert meghívót a városi ünnepélyen való képviseltetésre még nem kapott a Társulat. A Társulat ez ügyben legközelebb gyűlést tart.

* **Lelkészképeségi vizsgák.** A lelkészképeségi vizsgák szeptember havában lesznek. A jelöltek már sűrűn küldöztetik folyamodványukat a püspökhöz. Az egyházkerület elnöksége tegnap intézkedett a lelkészképeségi vizsgáló-bizottság tagjainak behívására nézve.

* **Debreczeniek a soproni kongresszuson.** A magyar kereskedők idei kongresszusa szeptember 20. és 21. napjain Sopronban lesz. A kongresszuson Kereskedő-Társulatunkat Zádor Lajos elnök és Bárdos Géza titkár fogják képviselni.

* **A város zabszükséglete.** Debreczen város fogatlovainak és ménésének évenként 1600 mázsa zabra van szükségük. A tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy nyílt árlejtés útján szerzi be a zabszükségletét és pedig zárt ajánlat útján.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatal tegnap a következő halálozásokat jegyezte be: Rózsási Mária ev. ref. 20 napos, Kerékgyártó József ev. ref. 15 hónapos, Novák Gábor róm. kath. 14 hónapos, Tóth Zsuzsanna ev. ref. 24 éves, Monori Mária ev. ref. 3 hónapos, Váradi Margit ev. ref. 1 hónapos.

* **Tanárok megerősítése.** A polgári iskola új tanárait Husz Lajos és Vise Károly személyében e hó elején választotta meg a kereskedő társulat. E választás eredményét Csányi Viktor tanfelügyelő, mint az új polgári iskolának hivatalos felügyelője jóváhagyta és a társulat választásáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

* **Aradi kereskedők átírata.** Az aradi kereskedők köre átíratot intézett a debreczeni kereskedő társulathoz, melyben akcióindítást javasol a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjügyének rendezése érdekében. A debreczeni kereskedők melegen pártolják az eszmét s elismerik a nyugdíjügy rendezésének jogosságát. Arra kéri mégis az aradiakat, hogy ez átíratuk tartalmát indítvány alakjában terjesszék a soproni kongresszus elé, hol Debreczen kereskedő-kiközlöttei segítenek eredményessé tenni az akciót.

* **Sertés konzum vásár Debreczenben.** A városi tanács már régebben felterjesztést tett egy Debreczenben létesítendő sertéskonzumvásártér tárgyában. A földművelésügyi miniszter nemrég küldte meg válaszáat a felterjesztésre, melyben azt mondja, hogy elvileg nincsen kifogása a sertéskonzumvásártér felállítása iránt, de mielőtt határozatot hozna, kéri, tudassa a tanács, a környékről, vagy pedig az ország minden részéből akarnak-e sertéseket felhajtani, hány darab sertés felhajtására lehetne számítani és hány akol építését tartja szükségesnek? A tanács tegnap tartott üléséből adta meg a kért felvilágosítást és remélhető, hogy a sertéskonzumvásártér létesítése mielőbb megvalósul.

* **A Sesztina-család gyámsága.** — A Sesztina Lajos unokája, dr. Münnich Aurél orszgy. képviselő kis leánya: Lenke, 15 éves korában meghalt. Tegnap délután tétették el nagy részvét mellett Iglón.

* **Tanuló fölvetetik.** Komáromy József papirkereskedő könyvkötészetében Piacz-utca 12. szám.

* **Kereskedőink a kamara székházfelavatásán.** A debreczeni Kereskedő-Társulat, mint vendéglátó házigazda, küldöttségileg fogadja a kamarai kongresszusra érkező kereskedőket, kiknek tiszteletére a vasuti állomás éttermében díszes vacsorát ad. Láng miniszter előtt hivatalosan tiszteleg a Társulat, melynek díszes székházát és tanintézetét a vendégek meg fogják tekinteni.

* **Kedvezmény a debreczeni szőlőgazdáknak.** Debreczen város tanácsa a következő értesítést teszi lapunk útján közzé: Nyílt községekben, melyek közé tartozik városunk is, azok a szőlőgazdák, kik szesz italok kimerésével, vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében, ezentul is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részét fizetik és pedig I-ső osztályu községekben hektoliterenkénti bor után 6 kor. 70 fillért, bormust és szőlőcsefrefre után 5 kor. 4 fillért. A hivatolt törvény 25. szakasza szerint a házi fogyasztás bejelentésére következők rendeltetnek, u. m.: Azok a szőlőgazdák, a kik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szőlő-

Gyászoló hölgyek

emeletén, az udvarban, följárát a fölépcsőn.

figyelmét föl hívom fess gyászkalapjaimra, melyekből a legolesőbbtől a legfinomabb kivitelben állandó rakást tartok. Szives pártfogásukat kéri:

PROPPER ILONA, női divatterme, Biedermann utca 2. szám.

hó 15-ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéséig, ebbeli igényeket a községi előjárásnál bejelenteni, vagyis tehát a szőlősgazdák említett jogigényeinek bejelentésére szept. 15-ike és ha a szüret előbb kezdődne, a szüret megkezdése tüzetik ki végső határidőül. E szerint a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike után kezdődnek is, legkésőbb szeptember 15-ig okvetlenül megteendők. (1895. évi 14,450. sz. p. ü. min. hat.) Megjegyeztetik, hogy a belterületen a városban állandóan lakók részéről az I-ső és II-ik kerületi rendőrkapitányságnál; a szőlőkertekben és a mezőségeken kint lakók részéről pedig a mezőrendőr-kapitányságnál történik meg a leendő borterméseiknek bejelentése. — E bejelentésbe foglalandó a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben, még pedig úgy az új, mint az adózatlan ó-borokra nézve is. Ha a kedvezményes adózásra igénytartó szőlősgazda egész bortermését házfogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogy ha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót vagy a szőlőcsefrék, illetőleg mustnak a bor- és huszfogyasztási adó iránti törvények és szabályok 17. szakasza értelmében való kijelentése, vagy pedig a bortermés szokásos felvétele alkalmával, a bor- és huszfogyasztási törvények és szabályok 48. és 49. szakasza szerint azonnal lefizetni. A városi tanács.

* **Az Unió ügye.** A tavasszal nagy port vert fel a budafoki Unió-gyufagyár ügye. A gyárat ugyanis megvádolták, hogy FMKE. és EKE. fölírásos gyártmányait idegenben készítették. A dolog természetesen nagy feltűnést keltett. A vizsgálatot megajtották s ennek alapján hozta meg most ítéletét a másodfoku iparhatóság. Az ítélet teljes elégtételt szolgáltat az Uniónak. Kimondja a vád alaptalanságát már azért is, mert a gyár mindennemű gyufák gyártására be van rendezve, sőt a gyár hazafias intencióit azzal is bizonyítja, hogy kétszáz munkása közt alig találtatott egy-két idegen honos, amely körülmény eléggé érdekes. Az ítélet azonkívül elmarasztalja a temesvári gyufagyár budapesti képviselőjét az okozott költségek megfizetésében. Mindenesetre megnyugvással vesszük tudomásul az ítéletet, mely a magyar közönség hazai iparunkat pártoló akciójában csak bizalommal töltheti el és megvédi az Uniót, mely FMKE. és EKE. jelzésű árú révén évenként nagy összeget juttat kulturális célokra.

* **Ajándék-könyvtár.** Áron Jenő kereskedő egész kis könyvtárt ajándékozott a kereskedelmi akadémia tanári bibliothekájának. Főleg szakművekből áll ez a gyűjtemény. A társulat válaszmánya tegnapi ülésén köszönetet szavazott ajándékáért Áron Jenőnek.

* **A honvédelmi miniszter a katonai jelentkezésekről.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter fontos rendeletet bocsátott ki az ország valamennyi katonai ügyosztályához a katonai jelentkezési szabályok megváltoztatása tekintetében. A honvédelmi miniszter ugyanis elrendeli, hogy folyó évi október 1-ső napjától kezdődőleg a nem tényleges állománybeli katonák és honvédek a tényleges szolgálatból történt kilépésük vagy fegyvergyakorlatról haza-

utazásuk után a szabadságolás napjától számított 8 napon belül kötelesek a tartózkodási hely községi előjárásnál jelentkezni, nem pedig mint eddig 24 óra alatt. A később jelentkezőket büntetéssel sújtják.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon ismerőseinknek s barátainknak, kik kedves halottunk tegnapi temetése alkalmából megjelenésükkel vagy részvénytjelölőközzel fájdalunkat a pótolhatatlan vesztés felett enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Különös hálával tartozunk a debreczeni dalegyletnek, mely szíves közreműködésével nagyon lekötöztetett. Fogadják mindnyájan hálás köszönetünket. A Steinacker-család.

* **Ebesi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüditőbb ital, ládában házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

Budapest * clevelandi Kossuth-szobornak.

Budapest, augusztus 28. A székesfőváros a clevelandi Kossuth-szoborra száz palmaágból koszorút küldött, melynek nemzeti színű szalagján a következő felírás volt: „Kossuth Lajos emlékének — Budapest székes főváros közönsége.

Biró Lajos itthon.

Budapest, augusztus 28. Biró Lajos, a kiváló tudós, a magyar tudomány e nagylelkű hőse, tegnap érkezett haza Új-Guineából. Ma délelőtt a muzeumban megtekintette a természetrajzi gyűjteményt, — a napokban kicsomagolja a magával hozottakat.

Mattasich kegyelme.

Bécs, augusztus 28. Mattasich főhadnagy megkegyelmezését illetékes helyen megerősítik. Mattasichnak a büntetőtörvénykönyv szerint kegyelmezett meg a közös hadügyminiszter s a megkegyelmezést megerősítették.

Új népfölkelő könyveoske.

Bécs, augusztus 28. A hivatalos lap ma az osztrák honvédelmi miniszternek egy rendeletét közli új népfölkelő-könyvecské kiadása, a népfölkelőknek behívás esetén való bevonulására vonatkozó intézkedések módosítása és a népfölkelők jelentkezésére vonatkozó szabályok kijavítása tárgyában.

Rabiók katonaruhában.

Konstantinápoly, augusztus 28. Az „Agence de Constantinople“ hivatalos török forrásból való információk alapján jelenti: A Balkánvidéken Vodema mellett felbukkant egy 28 főnyi banda, a mely részint fusztanellát, részint katonai egyenruhát viselt és Gras- és Mauser-féle puskákkal volt ellátva. A banda vezére a mozgalom más vezérei-

vel egyetértően mindenféle makhinációkat kísérelt meg, hogy a keresztény lakosságot meggondolatlan lépésekre bírja. A hatóság intézkedéseket tett, hogy a bandát kézrekerítse és küldőit kinyomozza. Hivatalos török körökben arra utalnak, hogy a mozgalom vezetői gyakran török parasztruhát viselnek, hogy a keresztény helységek lakosait könnyebben izgathassák a muzulmán polgártársak ellen. Így történt Bacsovában (a razlogki kerületben), a hol egy héttagu banda megtámadta Baki agát, a ki a banda egyik tagját megölte.

Agyonlőtt halász.

Paks, augusztus 28. Paks községnél tegnap reggel Sági Mihály tolnai pénzügyőr elakarta fogni Nagy György hatvani lakost, mert jogtalanul halászott. Sági a Dunába ugró és menekülő Nagy után lőtt, aki elmerült a vízben. Sági azt állítja, hogy csak vaktöltéssel lőtt s Nagy György az ijedtség miatt fult a Dunába.

A székely kongresszus.

Tusnád, augusztus 28. Ma nyílt meg Tusnádon a székely kongresszus, melyet Desseffy hosszabb beszédben nyitott meg. Buday főtitkár előterjesztése után a gyűlést holnapig felfüggesztették.

Gyilkos főhadnagy.

Eszék, aug. 28. Steiner Nándor 78-ik gyalogezredbeli főhadnagy, Jó Sándor vármegyei főmérnököt este egy nyilvános helyen életveszélyesen megsebesítette.

Pusztító földrengés.

New-York, aug. 27. Chaffee tábornok azt táviratozza Manilából, hogy Mindanao szigetén a lakelaloi (?) kerületében az amerikai főhadiszállás közelében sok földrengés volt, a melyeknél 50—60 benszülött elpusztult. Az amerikaiak közül senkinek sem történt baja.

Az olasz király Berlinben.

Berlin, augusztus 28. Viktor Emánuel olasz király ma délelőtt féltizkor Berlinbe érkezett. A brandenburgi kapunál a főpolgármester üdvözölte. Az olasz király barátágosan fogadta az üdvözléseket.

Öngyilkos orosz herceg.

Páris, augusztus 28. A Liberti szerint Szkolmitsev herceg, a peterhofi parkban agyonlőtte magát családi viszályok miatt. Udvari körökben nagy a részvét.

Tözsdejelentés.

Budapest, aug. 28. Készárúüzlet élénk kereslet és a malmok vételkedve folytán szilárd. Határidőüzlet szilárd. Kötöttek: Októberi buza 6.64—65, áprilisi buza 6.97—98, októberi rozs 5.84—85. áprilisi rozs 6.11—12.

Darvas Testvérek dűsan felszerelt női- és gyermek-felöltő áruházában Debreczen, főtér, Hungária-kávéház mellett. **Újdonságok** női- és gyermek-felöltőkben, nap- és esőernyőkben, blousok, övök és nyakdíszek nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők

TÖRVÉNYKEZÉS.

Petróné védelme.

Budapest, aug. 28.

Erdei Sándor nékszerész elvetemült gyilkosának, Petró Gynlánének férje válni akar — mint azt már jelentettük — felelőségétől. Válokeresetében elmondja a férj többek között, hogy neje könnyelműen élt, mindent elzalogosított stb.

Petrónének tegnap adták tudtára, hogy férje válokeresetet adott be ellene és hogy az azzal foglalkozó bíróság békéltető tárgyalást tűzött ki szeptember 30-án, d. e. 9 órákor, a melyre őt a fogház őrei felfogják vezetni börtönéből.

Petróné szó nélkül hallgatta végig ezt, de a mikor hallotta az indokokat, amiket férje felhozott a válás okául, kitört belőle a keserűség.

— Az igaz, hogy kegyetlenül, vadállat módjára gyilkoltam. Bünhődöm is érte eleget. Álmatlanul töltöttem el a legtöbb éjszakát. Ha pedig tudtam aludni, akkor is álmomban megjelent Erdei és bosszút lihegett. Válni akarok én is férjemtől. Ha nem is akasztanak fel, de a napvilágot szabadon nem fogom többé látni. Mert elpusztulok a börtönben.

De azt határozottan tagadom, hogy oly nagyon könnyelmű lettem volna, hogy elzalogosítottam még az albérlőimnek ruháit is. Egyszer megtettem, hogy egy lakónak fekete öltözetét a zálogba vittem, de akkor a lakóm maga kért fel arra, mert nem tudott fizetni. Azóta nem fordult elő ilyen eset többé. Kérem ezt férjemnek tudtára adni és azt is, hogy ez állítását vonja vissza.

Elég ok a válásra a gyilkosság is. A becsületemet azonban nem hagyom bántani. A gyilkosság előtt nem voltam rossz. A békéltető tárgyaláson én is kérni fogom az elválás kimondását, már gyermekeim miatt is. Azokra én elvesztem.

A békéltető tárgyaláson Nessi Pál dr. Petroné védője is meg fog jelent.

§ Hármaskivégzés (Távirat.) Kalksburgból táviratozzák, hogy Pfeifferné és két szeretőjét, a kiket az aszszony férjének meggyilkolásáért ez évi február 28-án halálra ítélték volt, ott ma főlakasztották.

§ Holttá nyilvánítás. Ismeretlen tartózkodású Váradi Gábor ellen négy egyén felhívási keresetet adott be. A debreczeni törvényszék e kereset folytán hírlapilag felhívást tesz közre, amelyben felszólítja Váradit, hogy egy év alatt személyesen jelentkezék, vagy tudassa hollétét. Ellenkező esetben a holtta nyilvánítás ügyében érdemlegesen jár el a bíróság.

HIREK.

Ejjeli posta.

Mattasich-Keglevich kegyelmet kapott!

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, aug. 29.

A közöshadsereg Dreyfus-a az udvari intrikák áldozata kegyelmet kapott. Ezt a

szenzációs hirt röpitette világba az Arbeiter-Zeitung.

Megdobban az ember szive, a mikor ilyen rövid szavakban tudomására jut az a tény. Főlelevenedik szemünk előtt a mult. Látjuk a szépséges hercegnő oldalán a délczag ulánus-tisztet, a hercegi férj szolgálattevő kamarását.

Azután egyszerre botrányhírekkel lett tele a levegő Előbb párbajt vívott Koburg Fülöp herceg Mattasich-Keglevich Géza főhadnaggyal. Ez már maga is eléggé bizonyította, hogy a daliás tisztnek nem volt semmi része azokban a közönséges bűntettekben, a melyekkel vádolták.

Azután következett Koburg Lujza hercegnő szökése. Nizzából tünt el a főhadnaggyal. Keresték mindenfelé, hiába. Lorban, Osztogovics horvátországi földbirtokos kis kastélyában, huzta meg magát a szerelmes pár. De az idyllnek hamar vége szakadt. Kicsalták őket a biztos menedékhelyről és az intrikák minden borzalmasságával szakították el egymástól a két szerelmet.

Fogságba hurczolták Mattasich-Keglevich főhadnaggyot, gyógyintézetbe internálták a hercegnőt. A hercegnő most is ott van és talán nem is volt tudomása arról a rettenetes kivégzésről, melylyel szerelmese felett ítélték.

Váltóhamisítás miatt öt évre ítélte el a katonai törvényszék Mattasich-Keglevich Géza ulánus-főhadnaggyot. Titkos gyűlésen egészen igazságtalanul hozták meg ezt az ítéletet. Tiszti rangjától megfosztva került a möllersdorfi katonai fegyházba. Három évig és nyolcz hónapig szenvedett ott a szigorú fogságban, a melynek elviseléséhez csak az ártatlanságának érzete adott erőt.

Most aztán megnyit előtte a fegyház kapuja. Kegyelmet kapott. Megrövidítették a fogsági idő tartamát, de a mult méltatlan szenvedéseiről elégtételt ezzel még nem nyert.

× Tisza László meghalt. (Éjjeli express tudósítás.) Gmundenből érkezik a távirati hír, hogy Tisza László ott szívszélhűdésben meghalt. — Tisza László testvére volt Tisza Kálmánnak és Tisza Lajos grófnak és most 73 éves volt.

× Császár és főpolgármester. (Éjjeli express tudósítás.) Berlinből jelentik, hogy a német császár Kirschner főpolgármesternek a Roland-kut felavatása alkalmából a másodosztályu koronarendet adományozta. Ez a kitüntetés azért feltűnő, mert a császár és Berlin városi tanácsának kibékülését jelent. Ugyanis Berlin városa és a császár egyes építkezési dolgok miatt hosszabb ideig konfliktusban voltak egymással és midőn Kirschnert főpolgármesterré választották, a császár hosszabb ideig vonakodott őt megerősíteni.

× A külön vasutügyi miniszterium tervezete. (Éjjeli express tudósítás.) Régóta szó van róla, hogy a kereskedelmi miniszteriumot kettéválasztják és külön kereskedelem és ipari, meg vasutügyi miniszteriumot létesítenek. Legutóbb a Horánszky halálával megüresedett kereskedelmi miniszteri szék betöltésének kérdésével együtt vetődött fel a terv. Mint most értesülünk, a külön vasutügyi miniszterium felállításáról szóló tervezet már készen van s úgy lehet, nemsokára a nyilvánosság

el is kerül. Politikai körökben már az új vasutügyi miniszter nevét is emlegetik. Gróf Wickenburg Márk kereskedelmi államtitkár ez, a kit éppen vasuti ügyekben szakembernek ismernek. Tudvalevő, hogy mielőtt a Hitelbank igazgatója lett, a mely állását az államtitkárságért odahagyta, az államvasutnak volt pénzügyi igazgatója.

× A búrok helyzete Transvaalban. (Éjjeli express tudósítás.) Reitz államtitkár egy francia ujságróval folytatott beszélgetésében igen szomorunak mondta a búrok helyzetét. Az angolok szerinte 50.000 házat pusztítottak el Trasvaalban. A kár meghaladja a 20 millió fontot, míg az angolok csak 3 millió fontot adnak a farmok fölépítésére. Az angoloknak sokkal többet kell majd áldozniok a búrok felsegítésére, mert különben a nagy elégedetlenség ismét bajt hozhat rájuk.

× A denuncziálás kötelezettsége. (Éjjeli express tudósítás.) Ezt teszi kötelessé a katonáknak a német hadügyminiszter most kiadott rendelete, mely a „Reichsanzeiger“-ben is megjelent. Ebben ugyanis a hadügyminiszter szigorúan meghagyta a katonáknak, hogy azonnal jelentsek fel ama pajtásaikat, akik a kaszárnyában szociálista vagy forradalmi iratokat olvasnak, vagy pedig szociálista izü kijelentéseket tesznek. Ez a spiclirendszer még elviselhetlenebbé fogja tenni a kaszárnyáéletet.

× Egy emancipált hölgy. (Éjjeli express tudósítás.) Bizonyosan teljesen emancipált hölgy az a román rablőfőnök, a kit a napokban egész bandájával együtt Jassy közelében elfogtak. A banda Románia északi vidékeit hónapokon át valóságos rettegésben tartotta. Mindenütt fosztogatott és gyilkolt. Különösen kegyetlenséggel járt el a főnök, — a ki áldozatait, mielőtt kirabolta, mindenféle kínzásoknak vetette alá. A hatóságok a főnököt és bandáját 86 gyilkossággal, 198 más erőszakos tettel és 648 rablással vádolják. Fejére 12.500 frank díj volt tűzve. Az emancipált hölgy mindössze 22 éves és igen csinos.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

— Te magad tudod azt legjobban Gáspár. Én nem is akarok veled e fölött vitázni. — Igazad van Ralph, én még ma okvetlenül irni is fogok angolországi barátainknak.

A beszéd tárgyának ily hirtelen másfelé terelésére, Gáspár bámulva tekintett nővére, de annak oka csakhamar világos lőn előtte. Evelynné asszonyosság hallérezke finomabb volt, mint fivéréé. Evelynné lépteket hallott és csakugyan alig végezte be utolsó szavát, midőn az ajtó megnyitult és Edith lépett be teljesen fölkészülve a sétára. Midőn látta, hogy csak ketten vannak az étteremben, visszavonult.

— Bocsánat, — szolt — azt hittem, hogy Lionel cousinomat itt találom.

— Ugy hiszem Edith, hogy őt atyádnál, a könyvtárban leled, — szolt Mária.

— Evelyn kisasszony — szolt Ralph, vagy Gáspár, — mert ezentul e nevet föl-váltva használndjuk — ha kegyed megengedi, igen szerencsésnek érzem magamat, ha az alsó városba kísérelje lehetek.

Csaknem esdő tekintet vetett a hölgyre — bármily különösnek tessék is, — e megrögzött gonosztevő szenvedélyes ön megadással szerette a szép leányt.

— Köszönöm Milburn ur — viszonzá Edith hidegen — Lionel bátyám már föl-ajánlá kíséretét.

Anélkül, hogy szavaira választ várt volna, elhagyta a szobát s a könyvtárba sietett, hol már Klára várt reá Lionellel.

Miután a hölgyek atyjukat bucsuzásra megcsókolták, elhagyták a házat.

Pompás reggel volt, a mult napi vihar után. A nap teljes fényében ragyogott, habár hideg és fagyos volt is különben a lég. A havat már elsöpörték a járdákról, úgy hogy kényelmesen lehetett azokon sétálni. De a kocsi uton nagy hó volt, és a szánkózásra jobb időt keresve sem lehetett volna találni. A különböző utcák, melyeken áthaladtak, csaknem ünnepélyes szint öltöttek. Vidám emberekkel telt szánakat lehetett látni mindenfelé s a lovak élénk hangu csengői csak növelték e jelenetek bájait.

Folyt. köv.

Az őrangyal.

Regény.

Irta: **Than Gyula.**

Folytatás.

A nagyszony magához ölelte a kedves leányt és csókokkal halmozta el.

— Így lesz ez kedves gyermekem. Így kell ennek lenni. Ezt akarom.

Jolán sokkal jobban szerette a nagyszonyt, hogysen szavainak ellentmondott volna. Hallgatott. — A szívébe rejtette titkát.

— Drága jó nagyszony — gondolta magában, — nem lesz alkalmad közbelépned. Te nem is gondold, hogy pár óra mulva már minden tevékenységed hiábavaló lesz. Én érzem kötelességemet. Tudom nagyon jól, hogy a te boldogságodat egyetlen fiad hozza meg. Ő pedig az én lépésem nélkül nem jöhetne vissza. Drága jó nagyszony, nem mondok ellent szavaidnak; de megteszem, amit a szívem diktál.

Hallgatta tovább is szeretettel a nagyszony szavait, aki ismételte sokszor, amit megelőzőleg mondott s mikor Jolán elment, újra megölelte, megcsókolta és újra hangsúlyozta, hogy ő ellene van az esküvőnek.

Jolán megcsókolta a nagyszony kezét s örömmel, nyugalommal töltötte el szívét az a tudat, hogy ezt a nemes szívü, jó asszonyt ő teszi boldoggá.

(Folyt. köv.)

ROHITSI
Tempelforrás
Étvágyat gerjeszt, megkönnyíti az emésztést, szabályozza az anyagcserét.
NAGYBANI RAKTÁR:
HOFFMANN JÓZSEF cégéret
BUDAPEST BÁTHORYUTCA 8.

Kossuth Lajos

születésének 100-ik évforduló napján

kivilágítási poharak

● Kossuth képek ●

Blattner Gyula

üveg- és porcellán kereskedésében már kaphatók és megrendelhetők.

— Főtőzsde mellett. —

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából egy rajzszerinti **emlékképet** készítették s az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellét ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izléses szép és tartós kiállítás mellett oly olesó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.) **ismételadónak kedvezmény.**

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett ék szerkezetű, erőátítóteles

Borsajtói és Szöllőzúói.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hadházi utcában.

Uj bazár-üzlet.

Van szerencsénk a n. ó. közönsége értesíteni, hogy

Debreczenben

Piatz-utca 69 sz. alatt (Magyarkirály kávéház mellett) a megyeházzal szemben, a mai kor igényeinek megfelelőleg

bazáraru, uri- és női divat üzletet

rendeztünk be.

Raktáron tartunk dus választékban:

női-, férfi- és gyermek czipők, kalapok, ingek, gallérok, kézellők, esernyők, sétatotok, gyermek játékok, gyermek kocsik, hintalovak, bőröndök, fogkefék, zsebkések, szivartárczák, pénztárczák és számos itt fel nem sorolható áru cikkek.

Mindig arra törekedünk, hogy a t. közönséget jó és tartós árukkal, emellett olesó árban szolgáljuk ki.

Becses pártfogásért esedezve tisztelettel

Miklós és Markbreit.

— Piatz- és Miklós-utca sarok. —

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arc szín szépitésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, báli és szalon-puder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg elemelve és jónak véleményezve **Dr. Pohl J.** cs. és kir. professor által **Bécsben.** Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB, cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

— Bécsben. — Főraktár: Bécs, I., Wolzeille 3. —

Egy adag ára 1. frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban **Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában.**

Gramantik Ferencz órás,

Főtér, 14. sz., a Bikával szemben.

Ajánlja mindennemű órákból raktárát, u. m. csinos kivitelű inga-órák, gong és más ütessel, valamint ebédlő, irodai, konyhai és ébresztő órákat. Továbbá schvejzi gyártmányu zseborák: arany, ezüst, nickel és aczélban, a legsolidabb árák mellett. Jótállással.

Valamint mindennemű órák becsereitnek és javításokat a legkomplicáltabbig a legpontosabban készítek egy évi jótállással.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, tisztelettel.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Született Francia kisasszony szép ki-ejtéssel, délelőtti francia órákat keres. Megrendeléseket E. B. 19. a kiadóhivatalba kérek.

Boltiszolga megbízható nagyobb fűszerüzletbe felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egy igen csinosan butorozott szoba két, vagy három felsőbb iskolai tanulóknak teljes ellátással azonnal kiadó. Sternberg Mór, Piacz-utca 52. sz.

Sütőde jó forgalmu kiadó. Bethlen-u. 23. szám.

5 szoba, három konyha, az egész udvarral november 1-re kiadó, Csemete-u. 6. sz.

A Gutti-falóger mellett 17 hold föld tanyával kiadó. Értekezhetni Péterfia utca 65 sz.

Tanulónak egy két gymnasiumot végzett fiu, Bán Kálmán fűszerüzletben felvétetik. Egyháztér 15. sz.

Jó családból való leánykák tanulól felvétetnek: Rózsa Lajos női kalap osztályában.

Kereskedelmit végzett pénztárnoknő alkalmazást nyer Rózsa Lajos női divatüzletében.

Gazdasszonynak vidékre ajánlkozom. Cím a kiadóhivatalban

Tanulónak egy jó családból való fiu Kerékgyártó József gépműhelyébe, Csapó-utca 31 felvétetik.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

Hatvan-utca 50. számú ház eladó; 1 1/4 nyilas ondódi földje külön is eladó.

Két szabó segéd nagy munkára alkalmazást nyer Brezniczky Mihály szabónál, Hajdu-Böszörmény.

A téglaskert II-ik járásán, a kapuhoz közel 913 öl ekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál,

Eladó ingatlanok.

1.) Debreczenben, a Tóczós kertben II. járás 60 szám alatt fekvő és Konrád Gyula tulajdonához tartozó 1 hold 1192 ö1 szőlőskert függő termésével együtt, akár egy tagban, akár részletekben — nevezetesen

a) 20 sor szőlő 1200 forint

b) 20 sor szőlő 1200 forint.

c) 30 sor szőlő 2200 forint (a füves út mellett)

d) az épületekkel ellátott önálló terület pajtákkal és mellékhelyiséggel együtt 1200 forintért, megjegyzetetik, hogy ezen kertben jelenleg is, még vagy 20 mm. befőzni való ringlószilva, mm. 12 forint és még vagy 30 mm. veres szilva, (mm. 6 forint) van eladó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonosnál a fent irt kertben.

2.) Debreczenben a Pallagon egy kis épülettel ellátott tanyaföld, (16 hold és 1031 ö1) 8000 forintért, (16000 korona.)

3.) Ugyancsak Debreczenben az Ondódon a Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő házhoz tartozó (9 hold 1200 ö1) szántóföld 4500 forintért (9000 korona.)

4.) Ugyancsak Debreczenben, az Ondódon az Arany János-utca 59. sz. a. fekvő házhoz tartozó (5 hold 850 ö1) szántóföld 2800 forintért (5600 korona.)

5.) Nyiregyházán, Vizi-utca 21. sz. a. egy faszindelyes csinos kis ház 4500 forintért (9000 korona) eladó és pedig részletfizetésre is a betáblázott terhek átvétele mellett.

Értekezhetni a tulajdonos Konrád Gyulával, Debreczenben, akár a fent említett Tóczós kertben, II. járás 60. szám alatt, akár Arany János-utca 59. sz. a.

Horváth András

Debreczen, Piacz utca 21. szám. Vállal: szobafestést, fénymázolást és tapétázást.

Megérkeztem!

Egy kiló pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz! Tisztelettel bátorodom tudomására hozni, hogy

Debreczenben, Simonffy-u. 7. sz. új piaczon vas-, zománcozott bádóg-edény és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Minthogy az árut a

lehető legolcsóbb áron adom el, szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Hrnecek József.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára 1 frt. 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer keménypadló számára. 1 köcsög ára 60 kr

Arany-fénymáz

képkerekek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Clasur“-fénymáz

Legjobb szer mozdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók: SZENT-KIRÁLYI TIVADAR cégénél Debreczenben.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok áltl ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

